ՆԵՐԵՍՈՒՆ ԵՒ ԵՐԿՐՈՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 3422 — ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 3 ՄԱՐՏ 1883 — Ն. Տ. 15 ՄԱՐՏ

ՄԱՍԻՍ

ԼՐԱԳԻՐ

ԳԱՅՄԱՆՔ

Տարեկան գին Կ. Պոլսոյ համար 10 Մէճիտ
» » Գաւառաց » 12 »
Վեցամսեայ » Կ. Պոլսոյ » 5 1/2 »
» » Գաւառաց » 6 1/2 »
Օտար Թղթատարով ղրկուած 2 1/2 լիրա

Ծանուցման տողը մէկ անգամի համար 3 ղրշ. երկու անգամի համար 2 ղրշ. է. աւելի անգամներու համար զատ սակարկութիւն կը լինի.

30 ՓԱՐԱՅ

ՀԱՆԱՊԱԶՕՐԵԱՅ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

30 ՓԱՐԱՅ

ԳԱՅՄԱՆՔ

Դուրս փակցած լրագրաց ծախուց ծախքը խմբագրութեան վրայ է.

Լրագրոյս վերաբերեալ նամակ կամ որ և է գրութիւն խմբագիր—Տնօրէնին պիտի ուղղուի. Կ. Պոլիս Բիզա փաշա խօղուշը, Շարք Զարըղը Թիւ 33 Մասիսի գրասենեակը.

Չվճարուած նամակ չընդունուիր.

Զանգուած նամակ, յօդուած, ետ չեն դարձուիր.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

Խառն. — Հեռագրական. — Ազգային լուրեր. — Գիտական. — Օտար կրթութիւն ի Հայաստան — Թղթակցութիւն (Տփղիս). Ս. Սինոդի ուշադրութեանը. — Առեւտրական. — Թերթօն Մասիսի.

Կ. ՊՈԼԻՍ 3 ՄԱՐՏ

ԽԱՌՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մեծ Եպարքոս Բարձր Սայիտ փաշայի եղբայրը, Ֆէրիտ պէյ, որ քանի մ'օրէ ի վեր ուղղային տենդէ կը նեղուէր, երեկչաբթի գիշեր վախճանեցաւ. Այս պատճառաւ Նորին Բարձրութիւնն երէկ չկրցաւ Դուռն երթալ և հետեւապէս Նախարարաց Խորհուրդն ալ չգումարեցաւ.

Վեհ. Սուլթանին Թիկնապահ Միրլիվա Մեհմէտ փաշա երէկ Ֆրանսական Մենտոզա ջոկենաւով Պասրա գնաց՝ յատուկ պաշտօնով.

Երէկ Իտալիոյ Ումպերթօ Թագաւորին ծննդեան և Ռուսաց Աղեքսանդր Գ. կայսեր գահակալութեան տարեդարձը լինելով, Վեհ. Սուլթանը՝ պալատական բարձր պաշտօնատարի մը միջոցաւ՝ իւր շնորհաւորութիւններն հաղորդեց յիշեալ տէրութեանց դեսպաններուն.

Պրուսայի նորընտիր կուսակալ Հաճի Իզզէթ փաշա՝ երեքշաբթի օրը Վեհ. Սուլթանին ներկայանալէ յետոյ՝ երէկ իւր պաշտօնատեղին ուղեւորեցաւ.

Ռումանիոյ կարոլոս Թագաւորը Ռումանիոյ Թագին Գ. պատուանշանը տուաւ կայսերական դիւանին Բ. Թարգման Բէշիր պէյին.

Լիբանանու խնդիրը դեռ առջի վիճակին մէջ կը մնայ. Սակայն սա յայտնի է թէ Ռիւսթեմ փաշայի պաշտօնը չպիտի նորոգուի. Ալվէրթայզըր լրագիրը կ'իմանայ թէ մեծ տէրութիւններէն մին Լիբանանու կառավարչութեան պաշտօնին ընտրելի ներկայած է Բերայի Թաղապետութեան գլուխ Պլաք պէյը. Ֆրանսական կառավարութեան ընտրելին է Նասրի պէյ, որ այժմ Վիեննայի Օսմ. դեսպանատան խորհրդականն է. Լրագիրը չատ մ'ընտրելեաց անուններ կը յիշէ, որոց մէջ է նաեւ Զամիչ Յովհաննէս Էֆէնտի.

Բ. Դրան և Ռուսիոյ կառավարութեան միջեւ կնքեալ առեւտրական դաշնագրին պայմանաժամուն լրանալը միջադէպի մ'առիթ տըւաւ. Երբ դաշնագրին պայմանաժամը լրացաւ, Բ. Դուռը ծանոյց Ռուսիոյ դեսպանատան թէ առեւտրական նոր դաշնագիր մ'և մաքսական սակագին մը կնքելու համար լինելիք բանակցութեանց միջոցին, Ռուսիոյ ապրանաց արժէքին վրայ մաքսատուրք պիտի առնուի առժամապէս. Բայց այս տնօրէնութիւն բնաւ համաձայն չէր Ռուսիոյ կառավարութեան գաղափարաց. Ռուսիա կը պնդէ որ առջի սակագինը նոյնութեամբ գործադրըւի մինչեւ որ նոր սակագին մը հաստատուի. Ռուսիոյ դեսպանն անյապաղ պատասխան խնդրած է Բ. Դռնէն՝ ըսելով թէ այս խնդիր չկըրնար յապաղում կրել, որովհետեւ Ռուսական վաճառքներն այժմ մաքսատան մէջ կ'սպասեն և վաճառատէրք չեն ուզեր ապրանաց արժէքին վրայ մաքս վճարել. Եթէ խրաց այս վիճակը քանի մ'օր եւս շարունակէ, ծանր անպատեհութիւնք կրնան յառաջ գալ.

Վաղըրթ կըհաստատէ թէ 1880ին Սըր Լայարտի դեսպանութեան օրով Բ. Դրան և Անգլիական դեսպանատան միջեւ կնքեալ գերեվաճառի պայմանագրին ինչ ինչ մասերը բարեփոխուած են, և թէ այս առթիւ արտաքին գործոց նախարարին և Անգլիական դեսպանատան գործակատար Պ. Ուինտհէմի միջեւ Բրոթօքոլ մը կնքուած է.

Ֆրանսական դեսպանը ծանոյց Բ. Դրան թէ կայսերական կառավարութեան և Ֆրանսական կառավարութեան միջև կնքեալ առեւտրական դաշնագրին և մաքսական [illegible] փոփոխութեանց համար այժմէն բանակցութեան մտնելու պատրաստ է, և թէ Ֆրանսական հիւպատոս Պ. Կազէ պատուիրակ նշանակուած է իւր կառավարութեան կողմէ.

Ծխախոտի Րէժիին խնդիրն, որ այժմ Նախարարաց խորհրդոյ քննութեան ներկայացուած է, չկրցաւ որ և է յառաջդիմութիւն մ'ընել, ոչ թէ դժուարութեանց հանդիպելուն, այլ Նախարարաց խորհրդին չգումարուելուն պատճառաւ. Բայց պաշտօնական ակմբոց մէջ կը կարծուի թէ Նախարարաց խորհուրդն իւր յառաջիկայ նստին մէջ պիտի ընդունի Ծխախոտի Րէժիին ծրագիրն, որ յայնժամ Վեհ. Սուլթանին վաւերացման պիտի ներկայացուի.

Աթէնքի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ Հելլենական կառավարութիւնն՝ իւր Կ. Պոլսոյ դեսպանին միջոցաւ՝ Բ. Դրան ուշադրութիւնն հրաւիրած է սա իրողութեան վրայ թէ նոր սահմանագլխին Օսմ. պահապան զօրքերը լաւ հսկողութիւն չեն ըներ, որովհետեւ Օսմ. հողէն մերթ ընդ մերթ աւազակախումբեր կանցնին Հելլենական հողն և աւապատութիւններ կընեն. Հելլենական կառավարութիւնը կը պնդէ որ Լոսֆաքիի և Արբաքիի Օսմ. պահականոցներուն զօրքերը փոխուին և անոնց տեղ ուրիշ զօրքեր դրուին. Սահմանագլխի Հելլենական զօրաց հրաման տրուած է գինու զօրութեամբ վանել Հելլենական հողն անցնիլ ուզող աւազակախումբերը.

Այսօր Ռուսիոյ դեսպանատան մատրան մէջ հոգեպաշտօն կատարուեցաւ Կորչաքոֆ իշխանին համար.

[illegible] հրաման ըրաւ բոլոր թաղապետութեանց, որպէս զի անմիջական նորոգութեան պէտք ունեցող փողոցներուն ցանկը պատրաստելով իրեն ներկայեն անյապաղ.

Անցեալ շաբթու Բերայի լրագիրներէն առնլով ծանուցինք թէ Վեհ. Սուլթանին բարձր հովանաւորութեան ներքեւ շինուելիք միջազգային հիւանդանոցը Մաճքաէի կողմին այրած ջաղացքի մը գետնին վրայ պիտի կառուցուէր. Սակայն այժմ կըսուի թէ տեղւոյն օդին վատառողջութեան պատճառաւ՝ յիշեալ հիւանդանոցը Մաչկայի կողմն ընդարձակ և բարձր գետնի մը վրայ շինել որոշուած է.

Մայրաքաղաքիս Ցոյն հասարակութեան երեւելիներն հեռագրաւ ցաւակցութիւն յայտնեցին Պ. Քումունտուրոսի այրւոյն.

Տիարպէքիրի, Սեբաստիոյ և Գոնեայի հեռագրական թելերն, որք բուռն փոթորկաց պատճառաւ քանի մ'օրէ ի վեր խզուած էին, երէկ իրիկունէ ի վեր նորոգուած են.

Իսթէրն Էքսբրէս կըսէ թէ Արաբիոյ մէջ իրաց վիճակը մտահոգութիւն կը պատճառէ այն յուզման պատճառաւ որ հետզհետէ կը տարածուի Հիճազի հարաւային գաւառաց ժողովրդեան մէջ. Ասիրի գաւառին Պէնի–Մէրվան կոչուած ցեղին ապստամբական շարժումներն հարաւային գաւառաց մէջ ալ տարածուած են, ուր քանի մը ցեղեր միանալով Եէմէնի Օսմ. զօրաց վրայ յարձակումներ կ'ընեն. Այս իրողութիւնք բստ [illegible] կը [illegible] վարչին [illegible] Հիճազի գաւառը զօրք ղրկելու որոշման առիթ տուած է.

Ռամիկանութեան Նախարարութիւնն այս շաբթու 19 չարագործ ևս արտաքսեց մայրաքաղաքէս.

Կը յիշուի թէ առեւտրական և երկրագործական Նախարարութիւնն 5 աշակերտ ղրկած էր Ֆրանսայի այլ և այլ երկրագործական վարժարանները, որպէս զի երկրագործական ուսումը կատարելագործեն. Փարիզէն լուր կուտան թէ յիշեալ աշակերտք իրենց վերջնական քննութիւնները տուեր են և մայրաքաղաքս վերադառնալու հրամանի կ'սպասեն ի Փարիզ. Օսմ. կայսերական Պանքային հրաման տրուեցաւ որ յիշեալ ուսումնականաց աշակերտաց ճամբու ծախքը վճարէ և Կ. Պոլիս վերադառնան.

Անկլօ–Ֆրանսական Ալվէրթայզըր լրագիրը զրոյց մը կը յիշէ իբր թէ Բանայի անուն Հելլենական Հերակլէոն յառաջիկայ կիրակի օրը պիտի մենամարտի, և 50 ոսկի խոստացած է զինքը պարտեցնողին. Կը հաստատեն թէ, կը յարէ յիշեալ լրագիրը, վսեմ. Աբրահամ փաշա 70 և Պ. Լոմպարտոյ 50 ոսկի աւելցնել խոստացած են յիշեալ 50 ոսկւոյն վրայ. Սիմոն անուն հայազգի բեռնակիրն, որ իւր արտասովոր ուժով հանրածանօթ է, այս փոքր գրամագլուխը ձեռք բերելու դիտաւորութիւն ունի եղեր.

Օսմ. Ընդհ. պարտուց վարչական խորհրդին Իտալացի պատուիրակ Պ. Մանքարտի երէկ Իտալիա գնաց արձակուրդով.

Սէլանիկէն կը ծանուցանեն թէ Սէլանիկի, Սէրէզի և Սէրֆիչէի [illegible] [illegible] հաղորդութիւն երեւան ելած է.

Անցեալ շաբթու ծանուցինք թէ Ռուսիոյ շոգենաւական ընկերութիւնը՝ 18,167 անգլիական ոսկի և 5 շիլին վճարած էր Մէսաժըրիի ընկերութեան՝ ծովասոյզ եղած Բրովանսշոգենաւին համար. Որովհետեւ այս գումարը շոգենաւին տէրերուն և վաճառատարց միջեւ պիտի բաժնուի, Ֆրանսական հիւպատոսն երեք փորձ անձանցմէ բաղկացեալ մասնախումբ մ'անուանեց, որպէս զի ընկղմեալ շոգենաւին մէջ ապրանք ունեցող վաճառականաց պահանջումները քննէ.

Բերայի լրագիրք կը ծանուցանեն թէ նախընթաց օրը քանի մը Հելլենական հպատակներ՝ Հելլենական հիւպատոսարանին դատարանէն դուրս ելնելով իրարու հետ վէճի բռնուեր և դաւադրի գործածութենէ չզգուշանալով րեւոլվէր հաներ և իրարու վրայ պարպեր են. Կռուողներէն մին ծանր վիրաւորուեր է. Ոստիկանութիւնը ժամանակին հասնելով աւելի ծանր դէպքերու առաջքն առեր է.

Ֆրէնկեան վաճառատան մէջ ծախուած բաժնետոմսերը մեծ համակրութիւն կը գտնեն ուսումնասէր հասարակութեան կողմէ. Երէկ բարեսէր ազգային մը 5 բաժնետոմս գներ է խնդրելով որ Միացեալ ընկերութեանց ղրկուի, բարեսէր տիկին մ'ալ 10 բաժնետոմս գներ է ի նպաստ Ազգ. Հիւանդանոցին. Ինչպէս յայտնի է, յիշեալ բաժնետոմսերուն ամենն ալ շահող են. Իւրաքանչիւր բաժնետոմսի գինն է 100 փարա. Ցենուած հասակութեան նայելով, բաժնետոմսերը քիչ ատեն մէջ պիտի սպառին.

Մեզմէ կը խնդրուի ծանուցանել [illegible] վարժապետանոցի մասին Ռուսումնական [illegible] խորհրդոյ տեղեկագիրը [illegible] Ատենադպիր [illegible] [illegible] ստորագրած է ոչ թէ Տ. Ռ. Պէրպէրեան [illegible] Տ. Մ. Նուրիկեան.

ԱՑՎԱԶԵԱՆ ԳԷՈՐԳ ԷՖԷՆՏԻԻ ԴԱՏԱՍՏԱՆԸ

Մամուլ զաւեշտաթերթի տնօրէնին դատապարտութեան մասին մեր առած նորագոյն տեղեկութեանց նայելով, հինգ դատաւորք միաձայնութեամբ վճիռ տուած են Գէորգ էֆէնտիի յանցապարտութեան, իսկ պատժոյ սահմանման խնդրոյն մէջ, փաստաբան Թորոս էֆէնտի առարկած լինելով թէ Մամուլ զաւեշտաթերթի տնօրէնին գործածը լրագրական յանցանք է միայն և իբրեւ այն պէտք է պատժուի, դատաւորներէն 4ը միայն իբրեւ ոճրագործ ցեխանոց աքսորման վճիռ տուած են.

Պատիժը ծանուցանող դատաւորն իւր խօսքը Գէորգ էֆէնտիին ուղղելով՝ յայտարարած է թէ "Շատ աշխատեցանք մեղմագոյն պատիժ մ'որոշելու, բայց օրէնքն այսպէս կը տրամադրէ դժբաղդաբար. Ձեր դատին վերաբերեալ Թուղթերը վճռաջինջ Ատեանը պիտի ղրկուին ըստ օրինի. Ձեր դիտողութիւններն, եթէ ունիք, կրընաք այն Ատենին առջեւ հանել. Ամեն պարագայի մէջ, աղօթեցէք վասն կենաց վեհ. Սուլթանին. Ինչպէս կայսերական ներումի կ'արժանանաք. Բայց դատարանին պարտքն էր այս դատապարտութեան վճիռը տալ ձեզ նկատմամբ".

Կը լսենք նաեւ թէ ընդհանուր դատախազ [illegible] խօսքն ըսեր է ամբաստանեալ կողման. "Ես խօսքերս միայն Այվազեան էֆէնտիի անձին դէմ կ'ուղղեմ, մինչդեռ դուք ձեր փաստերով բոլոր Հայ Ազգը կ'ամբաստանէք, իբր թէ Մամլոյ մէջ հրատարակուածին նըման քերթուածներ յաճախ կը գըրուին և կը կարդացուին եղեր Օսմ. գահուն հաւատարիմ Հայ Ազգին մէջ, և դուք տեղեկաբերի դերը միայն կը կատարէք եղեր հրատարակելով անոնցմէ մին.

Այս անտեղի փաստն, որուն դժբախտաբար դիմած է Մամուլ զաւեշտաթերթի տնօրէնն, հարկաւ ազդեցութիւն չէր կրնար ընել դատարանին վրայ, և չէ ըրած. Հայ Ազգին օրինասիրութիւնն և հաւատարմութիւնը չեն կրնար տարակոյսի ներքեւ թողուլ ինքզինք դժուար կացութենէ մը ազատելու հնարք փնտռող դժբախտ մարդու մը մէկ խօսքով, որ չփոխելու միտք մը ցաւալի մոլորումը կը թուի մեզ, և կը յիշեցնէ մեզ այն առած, որուն համար պէյ քաջ տեղեակ է իւր մայրենի լեզուին մէջ. [illegible]

ՀԵՌԱԳՐԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Աթէնք 13 մարտ

Պ. Քումունտուրոսի յուղարկաւորութեան հանդէսն այսօր կատարուեցաւ մեծ շքով. Երկու ժամ հարկ եղաւ մինչեւ որ յուղարկաւորք որոշեալ տեղըն հասան. Թագաւորը, Տանիմարքայի գահաժառանգ իշխանը, Ցումաստանի գահաժառանգ Կոստանդին իշխանը, Ռուսաց Կոնստանդին մեծ դուքսը մայր եկեղեցւոյն մէջ կ'սպասէին. և կրօնական արարողութեանց ներկայ գտնուեցան. Մինչեւ գերեզմանատունը փողոցներն հանդիսատեսներով լի էին. Ժողովրդեան բազմութիւնը բլուրները գրաւած էր. Համալսարանին ուսանողք 100ի չափ անթառամ պսակներ կը կրէին, որք զանազան արհեստաւորաց կողմէ ղրկուած էին. Թափօրին անցած փողոցները սեւ շուխաներով ծածկուած էին. Պ. Քումունտուրոսի բարձր արժանիքն եւ հայրենասիրութիւնը դըրուատող քանի մը դամբանականներ խօսուեցան գերեզմանատան մէջ.

Պ. Քումունտուրոսի շիրիմը գերեզմանատան մէտ բարձր գետնի մը վրայ կը գտնուի, որ յատկապէս Թաղապետութեան կողմէ տրուած է եւ այսուհետեւ մեծ մարդոց եւ Թագաւորական գերդաստանին անդամոց դամբարան պիտի լինի.

Լոնտրա 14 մարտ

[illegible] ժողովին մէջ, դաղթականութեան [illegible] Նախարար լորտ Տէրպի, հարցման մը պատասխանելով ըսաւ թէ Անգլիա առանց [illegible] հարկ մը տանելու պէտք չէ զօրք ղրկէ ի Թրանսվալ բնիկները Պօէրներուն դէմ պաշտպանելու համար.

Բեզրապուրկէն կը հեռագրեն առ Մորնինկ Բոսթ թէ Բեզրապուրկի մէջ ոչնչականաց նոր դաւադրութիւն մ'երեւան ելեր է, որ ճիւղեր ունի Խարքովի, Օտեսայի եւ Մոսկուայի մէջ.

Հռոմ 14 մարտ.

Արտաքին գործոց Նախարար Պ. Մանչինի, երէկ ատենախօսութիւն մ'ընելով ըսաւ թէ Աւստրիոյ եւ Գերմանիոյ հետ Իտալիոյ դաշնակցութիւնն որ եւ է թշնամական դիտում չծածկեր ուրիշ որ եւ է տէրութեան դէմ. Պ. Մանչինի խօսիլ դատապարտեց ծայրայեղ ազատականաց ընթացքն, որք քանի մը մոլորեալներ կը խաբեն.

Փարիզ 14 մարտ

Հանրապետութեան Նախագահ Պ. Ժիւլ Կրէվիի հրաժարման զրոյցն անհիմն է.

Զրոյց կը պտըտի թէ Ռումանիա որոշած է Ռումանիոյ հողին վրայ Դանուբի դեսպանախորհրդին որոշմանց գործադրութեան ընդդիմանալ.

Ամստրտամ 14 մարտ

Պանքան իւր զրամազեղչն 0/0 4ն 3ի իջուց.

Պուքրէշ 14 մարտ.

Նախարարապետ Պ. Պրաթիանոյ երեսփոխանական ժողովոյ մէջ յայտարարեց այսօր թէ Ռումանիա առանց իւր մասնակցութեան կնքուած Լոնտրայի դաշնագիրը ճանչնալ չպիտի ուզէ եւ թէ դեսպանախորհրդին որոշմանց պիտի ընդդիմանայ (Ծափահարութիւնք).

Փարիզ 13 մարտ.

[illegible] արտաքին գործոց Նախարար Պ. Շալմէլ–Լաքուր Սէն–Վալիէ կոմսին մէկ հարցման պատասխանելով ըսաւ թէ Նախարարութիւնը Ջաւէն առաջ վարկ մը պիտի խնդրէ Թօնքին զօրք ղրկելու համար.

Չենք ուզեր, ըսաւ Նախարարը, Թօնքինն առնել, բայց կ'ուզենք քանի մը ռազմագիտական կէտեր գրաւել մեր ազգայիններն ու օտարազգիները պաշտպանելու համար.

Լոնտրա 13 մարտ.

Բեզրապուրկէն կը հեռագրեն առ Մորնինկ Բոսթ. «Պատճառներ ունինք կարծելու թէ Ռուսիա Եգիպտական գործոց կարգադրութեան նկատմամբ իւր աշխարհավարութիւնը պիտի չնչէ. Նախկին Ներքին գործոց Նախարար եւ այժմ առանձնական խորհրդական Պ. Մաքոֆ ինքզինք սպաննեց. Այս անձնասպանութեան պատճառները ծանօթ չեն.

Լոնտրա 14 մարտ.

Թայմզ սա զրոյցը կը յիշէ թէ Կորչաքոֆ իշխանը թունաւորուած էր, եւ թէ բաւական ծանր նշաններ՝ բժշկական նոր քննութեան մ'առիթ տըւած են.

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԷՆ ԳՈՒՑԺ ՄԸ

Աղթամարայ կաթողիկոսէն երէկ ի Պատրիարքարան եկած հեռագիր մը ցաւալի լուր մը կուտայ.

Աղթամարայ կաթողիկոսական Թեմերէն Շատախու հայաբնակ գիւղաքաղաքին և շրջակայից վրայ եօթն օր շարունակ առատ ձիւն տեղալէ յետոյ, ութերորդ օրը շրջակայ լեռներէն ձեան ահագին հիւսքեր կամ կոյտեր կը սկսին գլորուիլ քաղաքին վրայ, ուր 100ի չափ շէնք կը կործանին, 59 Հայք կը մեռնին՝ փլատակաց ներքեւ մընալով կամ սառելով, և 99 Հայք՝ թէեւ ողջ՝ բայց ողորմելի վիճակի մէջ վիրաւորուած և անտուն ու անանուն կը մնան. Կաթողիկոսն անմիջական օգնութիւն կը հայցէ այս դժբախտ Շատախցիներն անվրէպ մահէ մը ազատելու համար.

Ս. Պատրիարք Հայրն այս գոյժն առնլուն պէս փութաց Թագրիր մը ղրկել առ Բ. Դուռն, յորում Տէրութեան Շատախցի հպատակաց գլխուն եկած աղէտը ծանուցանելով, կայսերական կառավարութեան գթութիւնը կը հայցէ այս թշուառ արարածոց անմիջական օգնութիւն հասցնելու համար. Տարակոյս չկայ թէ բարեխնամ կառավարութիւնը պիտի գըթայ Շատախցւոց վիճակին, և խընդըրուած օգնութիւնը շուտով հասցընելու համար տեղական իշխանութեանց և մանաւանդ Վանայ կուսակալին պէտք եղած հրամանները ղրկել պիտի բարեհաճի.

Շատախու գաւառակը կը գտնուի Վանայ և Հէքեարիի կէս ճամբուն վրայ կորզուաց լեռներուն երկու մեծ գօտիներու մէջ տեղը, Վանայ կուսակալութեան ներքեւ. Երկիրն իրապէս Քրդստան է, բայց տեղ տեղ Հայոց հոծ խումբեր կը գտնուին, ինչպէս մասնաւորապէս Մոկաց գաւառակին մէջ. Քրդաց գլխաւոր ցեղն, որ կը բնակի Շատախու կողմերը, Խարթուշի կոչուածն է (*). Կորզուաց վերոյիշեալ երկու լեռնաշղթաներէն մին կը հակի դէպի Վանայ ծովը, իւր կողերուն մէջ պատսպարելով բազմաթիւ Հայ և Քիւրդ բնակիչներ. միւսը կը հակի դէպի Պարսկական սահմանագլուխն, և հոն գլխաւորապէս Քիւրդք, Նեստորականք և երկրորդապէս Հայք կը բնակին. Շատախ բարեբեր երկիր մ'է, բընակիչք Հայ թէ Քիւրդ քաջ և բարեկազմ մարդիկ են. Ցեղոյն Հայք հայախօս են. Մայրաքաղաքիս մէջ կը գտնուին Շատախցի Հայ բեռնակիրներ.

Շատախու օդը թէպէտ ձմեռը շատ ցուրտ է, բայց լսած ենք թէ ամառն ալ շատ տաք է. Այս պարագայն մտածել կուտայ մեզ. Եթէ շաբաթ մը շարունակ ձիւն տեղալով երկիրը ձեան թանձր դէզի մը տակ անհետացած է և քաղաքն իսկ մեծագոյն մասամբ ձեան կոյտերու տակ թաղուած է, ի՞նչ պիտի լինի տեղացւոց վիճակն, եթէ այս ձիւներ հալիլ սկսին. Տարակոյս չը կայ թէ ողողումներ տեղի պիտի ունենան, որք անշուշտ շատ աւելի վնասաբեր կրնան լինել. Գիւղայնոց արդի դժբախտութեան դարման մը տանելու աշխատելով հանդերձ, այս տեսակ պատահմանութիւնն եւս մեր ուշադրութենէն վրիպեցնելու չենք.

Քաղաքաց ձեան հիւսքերու (ա[illegible]) տակ ծածկուիլն հազուադէպ չէ լեռնոտ երկիրներու մէջ. Զուիցերիոյ մէջ մանաւանդ Ալպեան լեռներէն գլորուած ձեան կոյտեր պարբերաբար մեծ վնասներ կուտան քանի մը [illegible], որոց տառապանք Եւրոպիոյ համակրանքը կը գրաւէ, և ամեն երկիրներէ նըպաստներ կը ղրկուին. Զուիցերիա–

(*) Այս բառը կարելի է թերեւս բաղդատել Քարդուխի եւ Կորդուաց [illegible] բոյն հետ.

դեր չինած են՝ քաղաքներն ու դաշտերը լեռներէն իջնող ձեան կոյտերու դէմ պաշտպանելու համար, բայց երբեմն այդ բերդեր փլած են, ուրիշներ ալ վտանգի մէջ են միշտ։ Հայաստան իւր լեռնոտ դիրքով շատ կը նմանի Զուիցերիոյ։

ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆ ԵՐԷԿԻ ՆԻՍՏԸ

Քաղաքական ժողովն երէկ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան, ընդ նախագահութեամբ Ս. Պատրիարք Հօր, և ի բացակայութեան Սիմոն պէյի Մաքսուտեան՝ ատենապետութեամբ Հալաճեան Պարսեղ էֆէնտիի։

1. Բարբերդի անվաւեր Առաջնորդ Ամբրոսիոս վարդապետ, Գաւառական ժողովոյ կողմէ հրաժարեցուցած և կախակայեալ վիճակի մը մէջ գտնուելով, Բարբերդի ազգային գործոց վրայ հսկելու և Պատրիարքարանի հետ հաղորդակցութեան միջոց մը լինելու համար [illegible]

[illegible]

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

ԺՈՂՈՎԱՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ Ի ՀԻՒՍԻՍԱՅԻՆ ԲԵԻԵՌ

Գ.

2. Բայէր և վիճակը [illegible]

[illegible]

մէջ կը գտնուէինք։ [illegible] թեան մէջ ամէն վտանգ աչքերնիս առնելով, կ՚ըսէ Բայէր, սառոյցից վրայ ելանք և առաջին անգամ ըլլալով աչքերնիս նոյն անծանօթ երկ[illegible]

[illegible]

[illegible] հաղորդութենէ մ՚ետքը, Տօվի ծովախորշը [illegible]), ուր Նիքոլայի անուն Ռուսական շոգենաւը գիրենք առնելով Նորվեկիոյ Վիւրտէն նաւահանգիստը ձգեց։

«Ուղեւորաց Վիէննա դարձն համար չրջած բոլոր քաղաքաց մէջ եղած ընդունելութիւնն անպատմելի եղաւ, և Վիէննայի մէջ թէժէթօվի մարդոց այնպիսի պատիւներ ըրին, կ՚ըսէ Ցուլիոս Գրոս, փարիզու վաճառականական աշխարհագրութեան ընկերութեան քարտուղարն որմէ այս տողերս կը քաղենք, որք նոյն իսկ Հռովմայեցի աշխարհակալաց յաղթանակը չարժելու չափ մեծ էին։

[illegible]

ռաջանալ և այն աւելի մեծ տարածութեան վրայ ուր, իւր աչքերը միայն կրցաւ շրջեցնել, կը վկայեն թէ, հոն մեծամեծ արշիպեղագոս մը կայ, որ հիւսիսային լայնութեան 79 երորդ աստիճանէն անդին կը տարածուի։ Բան մը զմեզ չարգելուր որ զայն մինչեւ բեւեռ երկընցած չկարենանք նկատել։»

Հանգուցեալ երիտասարդ աշխարհագիտին այս կարծիքն, ըստ մեր տեսութեան, ճշմարտութեան մօտաւորագոյնը կը թուի, որովհետեւ բեւեռական արձակ ծովու մը գոյութիւնն ընդունիլը խիստ դժուար, և փորձով ալ անոր ճշմարտութիւնն՝ եթէ ոչ բոլորովին՝ գէթ մեծաւ մասամբ ժխտուած է արջային նաւահանգստաց մէջ նաւարկութիւն ընող համբաւաւոր ճանապարհորդաց ձեռամբ։

[illegible]

ՕՏԱՐ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

[illegible]

[illegible]

Քաղէնցոյ։

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ Ի ՌՈՒՍԱՀԱՅՈՑ

Տփղիս, 15/27 փետր.

Այսօր թէև ձմրան սկիզբն կանգնած, բայց օդը [illegible] [illegible]

[illegible]

մանակ)։ Ինք ըստ ինքեան վերացըրեալ անցքը պատմելու արժանի էլ չէր, քանի որ խայտառակութիւն, վիրաւորուած, ամեն օր կը լսենք, բայց և այնպէս աւելի ցոյց տալ ի առաւելապէս զինուորականների ([illegible]) հերոսութիւնները, իսկ կապէս խնկարկուների վրացիների, որոնք չգիտեմ ինչից գրգռուած՝ միշտ խէթիւ և թշնամական աչքով կը նային Հայերի վրայ, խմբագրից բաւական մինչև վերջին սպառման իշխանը։ — Այդ օրգանի ազգը, որ հազիւ մի բուռն ժողովուրդ է կազմում, փոխանակ իրանց ցաւերը հագելու, իրանց լեզուն պաշտպանելու, որ արդէն կորստեան վտանգումն է հասած, ամեն քայլափոխում կը տեսնենք միշտ Հայերին ծաղրելիս, ամեն քայլափոխում կը տեսնենք գինու եղջիւրը ձեռքին բռնած միմեանց պայծառափայլ կենացը վայելում։ Պէտք է ասել որ կովկասում Պայծառափայլներ խիստ շատ են, այլ աւելի շատ քան թէ բողկը, ամեն քայլափոխում կը հանդիպիս նոցա. մի վախիք, ով որ պատահի, արձակ համարձակ առաջ ցէք [illegible], ուշադրութիւն մի դարձրէք թէ նորա կոշիկը ծակ է, բաւական է որ խենջալը կախէ գօտկից։ Հասկացնում ձեզ, երբ այդպիսիներին տեսնում ենք, խոկոն ցալելով ասում ենք. վա՜յ քեզ թշուառականներ, և դու դու քեզ [illegible]։

* *

Վաղը տեղական Հայ դերասանական խումբը տալու է ի նպաստ հանգուցեալ տաղանդաւոր դերասան Մ. Ամիրեկեանի անօգնական մնացած քրոջ օգտին, [illegible] անունով մի դրամա և մի վօտվիլ "Երկու սիրահարներ"։ Ցանկալի կը լինէր որ Հայ հասարակութիւնը գոնէ այս անգամ, յիշելով բազմաչարչար դերասանին մատուցած ծառայութիւնը և նորա ընտանիքին նեղ վիճակը, թէ պատուէ իր այցելութեամբ և թէ նիւթապէս օժանդակած լինի այդ թշուառ կնոջը։ Գովելի է դերասանների արածը, եթէ այդ ներկայացման մուտքը զանազան պայմանների տակ չէ փոքրացուած։

Ս. ՍԻՆՈԴԻ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԵԱՆԸ

Պասկի անցեալ թուականի համարներից մէկի մէջ [illegible] Ռուս . . . լրագրից այն յօդուածը, թէ Վրաստանի ազնուականները ժողովներ են անելի, որ որոշել են խոնարհաբար խնդրել Բարձրագոյն իշխանութեան խնդրելու, որ Վրաց լեզուին պատուաւոր և օրինաւոր տեղ տրուի ազնուական բոլոր դպրոցների ծրագրերի մէջ եւն։ Այն բանը, որի մասին [illegible] դարձրել վրաց ազնուականութիւնը, նոյնքան թանգ է և մեզ համար։ Մեր Հոգևոր իշխանութեան վրայ է ընկնում այդ կարևոր խնդրի մասին հոգատարելը։

Այժմ, երբ Ռուսաստանի մայրաքաղաքի մէջ ամենանշանաւոր անձերից բաղկացած խորհուրդը իր նստերի խորին առարկան է դարձրել այդ լայնածաւալ պետութեան մէջ ինչ ինչ բարեփոխութիւններ մացնել, հէնց այժմ պէտք է Ս. Սինոդը Լուսաւորութեան Նախարարութեանը դիմէ խնդրելով առաջարկելու որ Հայոց լեզուին տրուի օրինական և պատուաւոր տեղ պետական դպրոցների ծրագրերի մէջ, որ դասերի թիւը աւելացնելի, որ պայմանները պատկառելի դարձնելի, [illegible] հրաւիրելի այդ պաշտօնի համար։

Որդիական խոնարհութեամբ հրաւիրումենք սինօդականաց խորին ուշադրութիւնը այս մեր առաջարկութեան վրայ։ Նրանք, սինօդականք, պէտք է և կարող են ամենայն վստահութիւն ունենալ, որ իրենց ձայնը չի մնալ ձայն բարբառոյ յանապատի, որովհետև այդ խնդիրը միանգամայն օրինաւոր է և յարգելի թէ, շատ մանկավարժական և թէ նոյնիսկ մարդասիրական ծառայութենաէտներից նայած։

Ամենայն մի ճշմարիտ և հաւատարիմ հպատակի, լինի նա մի առանձին անհատ թէ ազգ, նուիրական պարտքն է թէ խորհրդով թէ գործով և թէ վերջապէս ձեռքից եկած ամեն միջոցներով նպաստել [illegible] ու լուսաւորութեան սուրբ գործին, նպաստել հասարակութեան քաղաքակրթութեանը. իսկ այդ ամենին մեր կարծիքով հասնելու հեշտ, զօրաւոր և գլխաւոր ճանապարհներից մէկն է մայրենի լեզուն։

Քաջցր է մեզ յուսալ, որ Ս. Սինօդի առաջ անուշադիր չի մնալու մեր ձայնը։

ՊՍԱԿ, 12 փետր.

Հին Նախիջևանից մեզ գրում են. Շատ ցաւալի է որ Նախիջևանու հասարակութեան մէջ առ այժմ առաջ է եկել այնպիսի մի կուսակցութիւն, որ միշտ աշխատում է լրագիրը հասարակութեան աչքում հաւաս փոխոզ ներկայացնել։ Այդ կուսակցութեան անդամ են պատուաւոր վաճառականներ, որոնք գիշեր ցերեկ զբաղուած են գինետունը բումնատած՝ գինի խմելով և չէք կարելով։ Պիտի այն եւ խոստովանել, որ այդ պարոնները իրենց կեանքում մի լրագիր առած կարդացած չեն։ Եւ այս իբրև զրպարտութիւն չեմ գրում. այլ ճիշտ եղած բան, ինչպէս ինձ պատահեց նրանց առաջարկել բաժանորդ գրուելու մի օրաթերթի. իսկ ինձ ինչ պատասխանեցին. «Մենք չենք կարող մեր լոյս հաւատը փոխել և դառնալ «փարմասոն»։ Արդեօք երբ պէտք է Նախիջևանու հասարակութիւնը լրագիր կարդայ, հասկանայ և [illegible] թիւնը ճաշակի»։ (Նոր.)

ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ

Կ. ՊՈԼԻՍ 22 ՓԵՏՐ. —2 ՄԱՐՏ

ՆԵՐՔԻՆ ԲԵՐՔ

Թիֆթիք.— Այս շաբթու 150 հակ վաճառեցաւ, այն է 120 հակ Պէյպազարի և Էնկիւրիի 23–23 1/2 ղրշի հօխան, 25 հակ (տէպի), 18–20 1/2 ղրշի հօխան։ Պատրաստ՝ 6,500 հակ։ Հրապարակին հանդարտ է [illegible] յոյժ սակաւաթիւ են։ Կըսուի թէ Լոնտրայի մէջ կարևոր վաճառում մ'եղած է Բարեյուսոյ գլխէն եկած թիֆթիքին վրայ։

Բուրդ.— Նշանակելիք կարևոր գործ մը չկայ։ Գիներն անփոփոխ կը մնան. Ա. տեսակ Քասապ-եապաղի 8 7/8–9 1/8 ղրշ. Բ. տեսակ 6 7/8–7 1/8 ղրշ. Գ. տեսակ 4 7/8–5 1/8 ղրշ հօխան։

Ափիոն.— Այս շաբթու 12 սնտուկ վաճառեցաւ, այն է 6 սնտուկ Աք-շէհիր և Էնկիւրիի 170–175 ղրշի հօխան և 15 սնտուկ Եէզտ (պարսկական) 155 ղրշի հօխան։ Պատրաստ՝ 250 սնտուկ։ Բաց աստի հրապարակին վրայ 60 սնտուկի չափ պարսկական ափիոն կայ, որոց համար գնող գրեթէ չկայ։ Հրապարակն ընդհանրապէս հանդարտ է։ Գիներն անուանական են։

Մալաթիա 940 [illegible]
Եւդոկիա [illegible]
[illegible]
ղրշ, Ն[illegible]
լէճէք 18[illegible]
180 ղրշ [illegible]

Գոյնի [illegible] ակներուն վրայ որ և է գործ մը չեղաւ. Շաբթուս վաճառեցաւ միայն 1,500 հօխա սարին տեսակ 5 3/4–6 ղրշի հօխան։ Պատրաստ՝ 110,000 հօխա։ Հրապարակն հանդարտ է, բնաւ գնող չկայ։ Գիներն անուանական են. Էքսթրա մաքուր 31–32 ղրշ, բնական մաքուր բանուած՝ 28–29 ղրշ, բնական սպիտակ 24–26 ղրշ, բնական սպիտակ խառն 21–23 ղրշ, վեր տեսակ դեղին 19 1/2–20 ղրշ, միջնակարգ դեղին 16–17 ղրշ, և սարին տեսակ (չըքըրթը) 5 1/2–6–7 ղրշ հօխան։

Գոմէշ.— Շաբթուս վաճ[illegible] 60 պարկ [illegible] և [illegible] պարկը 13 3/8 ղրուշի և 5[illegible] 13–13 1/8 ղրուշի հօխան [illegible] Պատրաստ՝ 650 պարկ, որոյ 4[illegible] տեսակ ապրանք (կեսարիա[illegible]) և 250 ը Գ. կարգի ապրանք [illegible] առաջնոյն գինն է 13–13 1/2 ղրուշ և երկրորդինը 11–11 1/2 ղրուշ հօխան։ Հրապարակն հանդարտ է։

Գխտոր.—Պատրաստ՝ 160 պարկ, որոյ 100ը սև և 60ը սպիտակ։ Հալէպէն ուղղակի ապրանք կը ղրկուին ապառիկ կեդրոնները, այս պատճառաւ մեր հրապարակն հանդարտ է առանց գնողի. գիներն անուանական են. կապոյտ տեսակը 7–7 1/2 ղրուշ, սպիտակ տեսակը 6–6 1/2 ղրուշ հօխան։

Մոմ.—Նշանակելիք որ և է վաճառում [illegible] 3,000 հօխա. Գի[illegible] /2 ղրուշ հօխան։

Մեղր [illegible] վաճառ[illegible] ցաւ 700 հ[illegible] 20 ղրուշէն ա[illegible] և 300 հօխ[illegible] մաքր)։ Պա[illegible]

[illegible]

Ց[illegible] — վաճառեցան 500 կոտ կեսարիոյ ապրանք (վագըթ) 8 1/2 ղրուշի հօխան փոխանցմամբ։ Պատրաստ՝ 3000 կոտ։

Գոմէշ մորթ.— Պատրաստ՝ 2000 զոյգ. գնող չկայ։

Այծի մորթ.— Վաճառեցաւ 2000 կոտ։ Պատրաստ՝ 5000 կոտ։

Նապաստակի մորթ.— Վաճառեցաւ 7000 կոտ. 100 կոտըն՝ որ 8 1/2 հօխա կը կշռէ, 17 մէճիտիէի (5 առ 0/0 զեղչով)։

Կաշի.— Շաբթուս վաճառեցաւ 800 կոտ, այն է 40 կոտ Ցաղիստան և փոքր Շիրվան խառն, 35 կոտ մեծ Շիրվան և 75 կոտ Քասապ [illegible] վրայ 61 ֆրանքի [illegible] Շիրվան (Նամազ[illegible]) կոտըն և 100 կը[illegible] տեսակ։ Պատրաստ՝ [illegible] հրապարակն անշարժ [illegible] են։

[illegible] — Շաբթուս վաճառեցաւ 24 հակ, այն է 6 հակ խոքանտ, միջին տեսակ, 195–200 ղրուշի հօխան (ոսկին 100 ղրուշէն) 6 հակ խոքանտ, լաւ տեսակ, 202–210 ղրուշի հօխան (ոսկին 100 ղրուշէն), 2 հակ Նուխա 38 1/2 ֆրանքի հօխան և 10 հակ Բէյլթ 30 ֆրանքի հօխան։ Պատրաստ՝ 120 հակ։ Հրապարակն հանդարտ է. գնողաց թիւը սահմանափակ է։

Կտաւ.— Վաճառեցաւ 100 հակ 2 1/2 ղրշի հօխան, առանց ծախուց (ֆրանքոյ)։ Պատրաստ՝ 1,500 հակ։

Կուլէ.— Շաբթուս վաճառեցաւ 3000 կէնդինար 73–81 ղրշի կէնդինարը, առանց ծախուց (ֆրան[illegible]) պատրաստներս սահմանափակ [illegible] արակին վրայ գնող [illegible]

[illegible]

Ասանա

„ չճնշուած

Զմիւռնի ճնշուած 6 7/8

„ չճնշուած 7 1/8 „ „

Գոմէշ եղջիւր.—Հազուագիւտ է. 180 հօխա կշռող 100 կոտըն գինն է հօխան 4 7/8 ղրշ։

ԱՐՏԱՔԻՆ ԲԵՐՔ

ՄԵՏԱՂՔ

Երկաթ.— Անգլիայէն եկած վերջին լուրերը կը ծանուցանեն թէ գիներն հաստատուն են և բարձրանալու կը միտին։ Մեր գիներն անշարժ են, բայց ամուր կը բռնուին, որովհետև բազում գնողներու կ'սպասուին։ Այս շաբթու եկած երկաթին քանակութիւնը 600 թոնոյի կը հասնի, զանազան տեսակէ։ 200 թոնոյ վաճառեցան նախընթաց շաբթուան գիներով։ Պատրաստնիս բազմատեսակ է։

Պողպատ.— Այս շաբթու նորէն ապրանք չեկաւ. վաճառեցաւ 80 սնտուկ։ Պատրաստ՝ 870 սնտուկ։ Գիները թոյլ են առ ի չգոյէ գործոց։

Ֆրանսական թիթեղ.— Եկաւ 1100 տակառ, Ֆրանսական և Անվէրսի ապրանք։ Վաճառեցաւ 2100 տակառ։ Պատրաստ 2000 տակառ, Ֆրանսական և Անվէրսի ապրանք։ Գիներն հաստատուն են. Անվէրսի տեսակին գինն է 65 ղրուշ։

Անագ.— Եկաւ 40 տակառ, վաճառեցաւ 60 տակառ։ Պատրաստ՝ 170 տակառ։ Գիներն ամուր են։

Չինկօ.— Նորէն ապրանք չեկաւ. վաճառեցաւ 50 տակառ։ Պատրաստ՝ 700 տակառ։ Հրապարակն հանդարտ է։ Գիներն ամուր են։

Թիթեղ.— Եկաւ 200 սնտուկ. վաճառեցաւ 200 սնտուկ։ Պատրաստ՝ 500 սնտուկ։ Գիները թոյլ են և հրապարակն հանդարտ է։

Պղինձ.— Հրապարակը միշտ կաթուած, գործերէ զուրկ է։

Միւս մետաղաց վրայ նշանակութեան արժանի կարևոր գործ մը չկայ։

Օրուան գիներ (Լ. 100էն)

Երկաթ Անգլ. ձող		կէնդ.	49—
Շուլտա		»	76—
» Անգլ. Նէյլորս		»	59—
» Շուէտ		»	80—
» սախտակ	Նօ. 1–4	»	64
» »	» 5–10	»	74
» »	» 11–14	»	84
» [illegible] (մաս 1–3)		»	69
» թել	3–16 1/2	»	66
Քարփիւզ փարկի 15/88		տկա.	61—69
Պողպատ ([illegible]) ընտիր տես.		տկա.	140–141
Անագ ([illegible])		կէնդ.	700—
Թիթեղ ([illegible]) 2 սնտուկ			190—193
Կապար, [illegible]		կէնդ.	126—
Պղինձ մաքուր		հօխ.	12 7/8—13 1/8
Չինկօ թերթ 100 հօխան			79–80 ֆր.

Այս գիներ կանխիկ՝ առուտուրի համար են։

ՀԱՆՔԱԾՈՒԽ

Այս շաբթու նշանակելիք կարևոր գործ մը չկայ։ Ծովային գործառնութիւնը Միջերկրական նաւահան[illegible] [illegible] պայմանաւ [illegible] գնելու հանակցի վաճառականաց [illegible] 4,400 թոնոյ Նիւքասըլ և այլ տեսակք։ Վաճառեցաւ մասամբ 1500 թոնոյ, սարեւ նշանակեալ գիներով։ Պատրաստ՝ 10,000 թոնոյ կը հաշուի։

Օրուան գիներ

[illegible] ապրանքը գնողին վրայ թոնոյ Նիւքասըլ նաւուն մէջ	»	21–22 շ. բ.	»
» մթերնոցի	»	23–24 շ. բ.	»
Քարտիֆ նաւուն	»	23 շ. 21 բ.	»
» մթերնոցի	»	25–26 շ. բ.	»
Հարթլիբուլ նաւուն	»	19–20 շ. բ.	»
» մթերնոցի	»	21–22 շ. բ.	»
Լիվրբուլ նաւուն	»	16–17 շ. բ.	»

ԱՐՄՏԻՔ

Եւրոպական մեծ հրապարակներէն եկած լուրերը արմտեաց գիներուն վըրայ պաղ հանդարտութիւն մը կը յիշացընեն, նոյնն է նաև Պոլսոյ հրապարակի վրայի գիներուն վիճակը. Օզիմ ցորենը կը վաճառուի այսօր Իպրաէն 2 1/2 ղրուշ կակաս. Չըմէնտըրէլի տեսակները 3–3 1/2 ղրուշ կակաս. նոյնպէս և Իպրայիլ. Շաբթուս ընթացքին մէջ եկած է ծովու և ցամաքի ճամբաներով 55–60 հազար կիլօ ցորեն. պատրաստ կայ հրապարակին վրայ 120–130 հազար կիլօ ամեն տեսակէ։

Ալիւրներուն վաճառումն ևս հանդարտ է. ընիկ և օտար ալիւրին տեսակներն են աւելի վաճառուածները. տասնուհինգ օրէ ի վեր Օտեսայէն եկած է 8750 պարկ ալիւր. Սեւաստօփոլէն 1100 պարկ, Մարսիլիայէն 2200 պարկ.

Ջաղացքներուն և մթերանոցներուն մէջ պատրաստ կայ ընիկ ալիւր 25–30 հազար պարկ. Օտար ալիւր կայ պատրաստ 15000 պարկ.

Թէ ընիկ և թէ օտար ալիւրներու այսօրուան գիներն են հետևեալները.

ԱԼԻՒՐ				Լ. 110
Օտեսա,	Ա. տես.	60 օխ.	125—132	»
»	Բ. »	»	116—120	»
»	Գ. »	»	108—112	»
»	Դ. »	»	85—95	»
»	Ե. »	»	75—78	»
Օզիմ (Ազիմա)	»	»	93—100	»
Շըմ. ադֆէռ		»	90—92	»
Խառնուրդ (հաւման)	»		92–94	»
Վառնա		»	87—88	»
Մարսիլիա		»	82—88	»

ԽՄԲԱԳԻՐ-ՏՆՕՐԷՆ
Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԹՐԱՄՈՒԱՅԻՑ
Կ. ՊՈԼՍՈՅ

ԱԶԴ

Թրամուայից ընկերութիւնը նուազուրդի կը դնէ 120 թոնոյ արուեստական թիւ 1 վիքամ [illegible] 140 թոնոյ [illegible] կարարումը։
Սոյն նո[illegible]
փափաքողք [illegible]
կերութեան [illegible]
Սահմանի [illegible]
ապրիլ 1 (Ն[illegible]

Կ. Պոլիս
13 մարտ 1883

Ընդհանուր Տնօրէն
Ա. ԹՐԻՒԼԷ

ԱԶԴ

Պ. Տ. Տ. Ծանէթոյի պանքան պատիւ ունի ծանուցանել իւր բազմաթիւ յաճախորդաց, ինչպէս նաև հասարակութեան թէ ի մօտոյ հետևեալ վիճակահանութիւնք պիտի քաշուին, որոց իւրաքանչիւրն երաշխաւորեալ է իւր տէրութենէն։

Ապրիլ 1 ին Ռումէլիի երկաթուղեաց արժէթղթոց վիճակահանութիւնը պիտի

ԹԵՐԹՕՆ ՄԱՍԻՍԻ
(50)

ԷՏՄՈՆ ԱՊՈՒ

ԱԶՈՒՄՆՈՒԹԻՒՆՔ ՓԱՐԻԶԻ

Դ.

[illegible]

1

սաուտական քննութիւններուն սկսած ժամանակ հոս գտնուիմ։ Ամեն երկուշաբթի նամականուն պիտի երթաս և տասն ֆրանքի վճարատոմս մը պիտի առնուս Տիկին Պուրկատի համար, որոյ հասցէն գիտես։ Նա կը կարծէ թէ իւր ամուսնոյն պարտականութիւններէն մին է, որ ամեն շաբթու տասն ֆրանք ղրկելով իւր պարտքը քիչ քիչ կը վճարէ։ Դու մի՛ երևնար տանը մէջ. պէտք չէ որ այդ ամենուց կասկածն արթնցնենք։ Եթէ անհանգիստ մնա հիւանդանայ, Բըլթի-Կաֆի կ'իմացնէ քեզ, և դուն ալ կը գրես ինձ։

Ինչպէս որ ըսած էի ձեզ, Մաթիէօի աչերուն մէջ բարի զգացմունք միայն կը [illegible] ինչո՞ւ չպահեցի այն նամակը զոր պար[illegible] մանակ գրեց ինձ։ Մեծ բերկրութի[illegible] ճառէր ձեզ։ Պարզ խանդով մը կ[illegible] խոստումներով [illegible] գերութեան քարերը, Բիպրր[illegible] ները, ծովածոցին մէջ սար[illegible] [illegible] Այս [illegible] իրեն միամիտ բացա[illegible] մը կը ձանձրանար [illegible] [illegible]

ջաղաց էին. խմն մօրեղբայրն ծոյր և գէր էր. տունը գեղեցիկ, անկողինները փափուկ, կերակուրն առատ։ Թերևս մնայի ըսել ձեզ թէ Մաթիէօ երկու մարդու չափ կ'ուտէր։ "Գիտե՞ս ո՞րն է այն միակ բանն որ կը տրտմեցնէ զիս, կը գրէր իւր նամակին յետագրութեան մէջ. պիտի խոստովանիմ քեզ՝ գիտնալով որ պիտի ծիծաղիս իմ վրայ։ Այս տան մէջ երկու մեծ ծովասենեակներ կան, լաւ զրուագեալ, լաւ [illegible], յոյժ օդաւէտ, որք մարդու [illegible] ծառայեր։ Անկրկայ եմ որ մօրեղբայրս չէ՞նչ գնալ վարձու կուտայ զանոնք [illegible] պարկեշտ ընտանիքի մը, որ հոն բնակիլ ուզէ։ Եւ գիտես որ Թրավէրսէն փողոցը բնակելու համար տարին հարիւր ֆրանք կը վճարեն։"

Մաթիէօ փարիզ վերադարձաւ հոկտեմբերի մէջ և գրականութեան քննութիւնը մեծ յաջողութեամբ անցունելով ուսուցչական աստիճանն առաւ։ Քննիչներուն տուած կէտերն այնչափ նպաստաւոր էին, որ Շոմոնի լիսէին մէջ փարժապետական չորրորդ աթոռն առաջարկուեցաւ իրեն. բայց Մաթիէօ չուզեց բաժնուիլ իւր եղբօրմէն ու փարիզէն։ Մերթ ընդ մերթ լուր կուտար ինձ Թրավէրսէն փողոցէն։ Տիկին Պուրկատ [illegible] է։ Եւ որպէս զի ընթերցողք կարենան լաւ [illegible] թեամբ հոգ կը տանէր [illegible] պաշտպանելով, հարկ [illegible] ութեան մեծ գաղտնիքը [illegible] սիրած էր տակաւին։ Ո[illegible] ծայրած էին իւր ազնուա[illegible] [illegible] թիւնը, ս[illegible] հրէշ մը համարելու չափ հանճարութիւն տուած էր։ Եթէ մէկն ըսէր իրեն թէ կին մը կինար զինքը սիրել իւր այս վիճակին մէջ, կը կարծէր թէ կը ծիծաղէին իւր վրայ։ Երբեմն կ'երազէր թէ պարիկ մ'իրեն կը դառնէր իւր գիւթական գաւազանով, և ինք աւելի մարդ մը կը լինէր։ Այս փոխակերպութիւնն իւր սիրոյ վէպերուն անհրաժեշտ նախաբանն էր։ Իսկական կենաց մէջ, կանանց մօտէն կ'անցնէր առանց աչքը վեր ամբառնալու։ Կը վախնար որ իւր անհաճոյ տեսքը կը դժգոհացնէ զանոնք։ Այն օրն որ գեղեցիկ մանկամարդուհւոյ մ'անծանօթ բարբառն եղաւ, իւր սրտին մէջ խոնարհ և գողտր գոհացում մ'զգաց։ Ինքզինք [illegible] կը նմանցնէր, որ կ'ըսէ. «կրնաք ուտել այդ պտուղներէն. [illegible] չեմ ատոնց։»

Մաթիէօ անակնկալ դիպուածով մը տեսաւ զօրիորդ Պուրկատ։ Բըլթի-Կաֆի սենեակը գնացած էր լուր առնալու, օրիորդ Պուրկատ օգնութիւն գոչելով ներս մտաւ։ Մայրը նուաղեր էր։ Մաթիէօ օգնութեան փազեց Բըլթի-Կաֆի և անոր կնոջ հետ։ Հետևեալ օրը Բիթիէի հիւանդանոցին բժիշկներէն մին բերաւ։ Տիկին Պուրկատ չափազանց տկարութենէ հիւանդացած էր։ Դարմանեցին զայն։ Բըլթի-Կաֆի կինն անոր քով դրուեցաւ իբր հիւանդապահ։ Կ'երթար դեղերն և ուտելիքները կը բերէր, և այնչափ լաւ սակարկել գիտէր, որ ամենաչինչ գնով կը գնէր։ Տիկին Պուրկատ Մէտզի պատուական գինի մը խմեց շիշը վաթսուն սանթիմի. երկաթախառն չիքոլաթ կերաւ քիլոկրամն երկու ֆրանքի։ Այս հրաշքները Մաթիէօ կը գործէր առանց երբեք պարծելու։ Զինքը մարդասէր դրացի մը կը համարէին, և կը կարծէին թէ Սէն-Վիքթոր փողոցը կը բնակէր։ Հիւանդը քիչ քիչ վարժուեցաւ այս երիտասարդ դասատուին ներկայութեան, որ դեռատի աղջկան մը փափուկ հոգածութիւնը ցոյց կուտար իրեն. իւր մայրական խոհեմութիւնն երբէք զգուշութիւն ի գործ չդրաւ անոր դէմ. առ առաւելն իբր մարդ մը կը նկատէր զայն։ Հագուստին պարզութենէն գատեց թէ աղքատիկ էր. ինք ալ անոր կը կարեկցէր, ինչպէս նա իրեն։ Դեկտեմբեր ամսոյ մէջ երկուշաբթի օր մը տեսաւ զայն որ կարմրեցոյն կրկնոցով մ'եկած էր առանց վերարկուի, և օդը սաստիկ ցուրտ էր։ Խօսքը բուսական պալըցնելէ յետոյ, Տիկին Պուրկատ ըսաւ անոր թէ նոյն օրը տասն ֆրանքի գումար մ'ստացած էր, և կէսը փոխ տալ առաջարկեց։ Մաթիէօ՝ խնդա՞ր թէ լա՞ր չգիտցաւ որոշել։ Նոյն առաւօտ կրկնոցը գրաւի դրած էր այս թշուառ տասն ֆրանքն հայթայթելու և Տիկին Պուրկատի ղրկելու համար։ Ահա այսչափ բարեկամացած էին ամիս մը ծանօթութենէ յետոյ։

Էմէ, (օրիորդ Պուրկատի անունն էր) այնչափ անձնասէր չէր լինէր մտերմութեան քաղցրութիւններուն։ Իրեն համար Մաթիէօ մարդ մ'էր։ Զայն Բըլթի-Կաֆի և Թրավէրսէն փողոցի բնակչաց հետ բաղդատելով փայլուն կը գտնէր, Միւս կողմէ, ինք տասն և վեց տարեկան լինելով, դեռ ժամանակ չէր ունեցած մարդկային սեռը գիտելու։ Ոչ միայն Մաթիէօի տգեղութիւնը չէր գիտեր, այլ և իւր գեղեցկութիւնը. տանը մէջ հայելի չկար։

Տիկին Պուրկատ պատմեց Մաթիէօի ինչ որ նա մասամբ գիտէր Բըլթի-Կաֆի ըրած յայտնութեամբ։ Իւր այրը, գոհարավաճառութիւն ընելով, հազիւ ապրելու չափ կը շահէր։ Երբոր Քալիֆօրնիայի ոսկեհանքերուն գտնուիլն իմացաւ, իբրև մնացի մարդ՝ գուշակեց որ այդ երջանիկ երկրին առաջին խուզարկուները՝ ժայռերուն մէջ կեցած ոսկւոյ քծուարներն ու խոշոր հատերը պիտի փնտռէին, առանց ոսկեխառն աւազներուն զբաղելու։ Բաւ. ինքնիրեն թէ ամենէն ապահով և չհամէստ գործն էր հանքերուն փոշիներն և խռոշներուն աւազները լուալ։ Այս խորհրդով հանճարեղ մեքենայ մը հնարեց, զոր [illegible] անուանեց, և փորձելու համար 30 կրամ ոսկեփոշի խառնեց 100 քիլոկրամ հողի ու աւազի հետ։ Բաժանիչը բոլոր ոսկին զատեց երկու տասնորդական տարբերութեամբ։ Այս փորձէն քաջալերեալ, Պ. Պուրկատ իւր ունեցած փոքր դրամագլուխն առաւ, իւր ընտանեաց վեց ամսուան ապրուստ թողուց և Պէլ-Անժուանէթ շոգենաւով ճանբայ ելաւ Պորտոյէն։ Երկու ամիս յետոյ Պէլ-Անժուանէթ Ռիօ Ժանէյրոյի անցքէն դուրս ելած միջոցին ծովասոյզ եղաւ։

(Շարունակելի).

La publicité de l'etranger est exclusivement remise à l'Eastern Agency, Constantinople Karcekuy Déirmen Han

կատարուի. Անուանական մեծ բաժինն է 600,000 ֆրանք. (չափողը միայն 250,000 ֆրանք պիտի ստանայ)։ Ամբողջ տոմսակին գինը 15 դրուշ։

Մայիս 1 ին Յունաստանի Ազգ. պանքային փոխառութեան արժեթղթոց վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի։ Մեծ բաժին 70,000 ֆրանք, գին ամբողջ տոմսակին 15 դրուշ։

Նոյն օրը Պուքրէշ քաղաքին փոխառութեան արժեթղթոց վիճակահանութիւնն ալ պիտի կատարուի։ Մեծ բաժին 50,000 ֆր. գին ամբողջ տոմսակին 15 դրուշ։

Նմանապէս մայիս 1ին Աւստրիոյ կարմիր խաչի փոխառութեան վիճակահանութիւնը պիտի կատարուի։ Մեծ բաժին 100,000 ֆիորին, այն է 220,000 ֆրանք. գին ամբողջ տոմսակին 5 ֆրանք։ Վերոյիշեալ չորս վիճակահանութեանց տոմսակներն ի միասին 75 դրուշ կ'արժեն, եւ զանոնք ունեցողն՝ յաջող պարագային մէջ կրնայ 590,000 ֆրանքի գումարը շահիլ։

Սոյն տոմսակներէն առնուլ փափաքողք պէտք է դիմեն վերոյիշեալ պանքան, Ղալաթիա, Քոմիսիյոն խան, Թիւ 18։

Ծ. Տ. ԾԱՆԷԹՈՑ

ՏՈՔԹՈՐ ԵԴՈՒԱՐԴ Կ. ԽԻԹԻՒՃԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել յարգոյ հասարակութեան թէ ամեն օր ժամը 6էն 10 կը գտնուի Պոլիս, կամուրջին գլուխը, Քիւչիւքեան էֆէնտիի Դեղարանն, և հիւանդ կ'ընդունի։

Կիրակի օրերը նոյն դեղարանին մէջ ժամ 5էն 8 ծրի կը նայի աղքատաց։

Մնացեալ ժամանակները պատրաստ է հիւանդաց այցելել, կամ իւր տան մէջ ընդունիլ, ի Պէշիկթաշ, փասլը ճատտէ, թիւ 34։

Ա Զ Դ

Հայազգի նշանաւոր փաստաբան Կիւրճեան Կարապետ էֆէնտի իւր գրասենեակը Գավաֆեան խանին 8 թիւ սենեակէն նոյն խանին 5 թիւ սենեակը փոխադրած է։

Ի Լ Ա Ն

Թաշնիչէ խարէսի իչունտ լուզումի օլան սիւլսի եումուշաք իպրայիլ վէ միւլամը ասխի եումուշագ վարնա վէ Բուռճէլի պուղտայը ըլմաք իւզրէ 99 սէնէսի նիսանըընտ իպթիտաէն իթիպարէն թէսլիմէ պէտէլէ ւէվմիյէսինէ իսափէթ իտէն մըզտայը թէսլիմ օլունարաք իւչ մահ խիթամընտա քեամիլէն թէսլիմ օլունարաք արզասը ամիլէն ըլմաք շարթը վէ չէրայիթի սայրէսի իլէ 75000 քիլէի ճէտիտ պուղտայ միւպայեա օլունաճաղընտան, իխթիյա թալիպ օլանլարըն վէ չէրայիթի աղնամաղ իսթէյէնլէրին հէր կիւն լէվազըմաթը ումումիյէ տայրէսինէ կէլմէլէրի։

2 մարտ 1299

ՄՈՍ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև բանող շոգենաւք

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Քառնաք	4,200	Ոզիրիս	3,000
Փարոս	4,000	Նէֆթիս	3,000
Օտոմանը	4,000	Բէլըս	3,000
Սէսօստրիս	3,250	Իզիս	2,600
Թէպէ	3,250	Ատլանտիք	1,700
Մէմֆիս	3,250	Լոտոս	800
Նէյլ	3,250	Օլինթոս	800
Մարէօթիս	3,250	Սէթիլ	750

Բէլըս շոգենաւը, նաւապետ Ֆօռէստըր, Լիվըրբուլէն եկաւ ընդհանուր վաճառքով։

Մանֆիս շոգենաւը Լիվըրբուլէն կը հասնի դէպ ի 20 ներկայ ամսոյ։

Վերոյիշեալ շոգենաւք չքեղապէս յարդարուած են ճանապարհորդներու համար։

Դիմել առ Ժ. Թ. ՈՒԻԹՈԼ եւ ԸՆԿ. Գործակատար Մէյտանըըճ սօգագ, Պոլիս

կամ առ Պ. ՆԷՎԻՑԼ Է. ՄԱԼԹԱՍ Թիւ 1 եւ 3, Նարլեան խան, Վոյվոտա փողոց, Ղալաթիա.

Տնօրէնութիւն, Լիվըրբուլ, ՃԷՅՄՍ ՄՈՍ եւ ԸՆԿ. 31, Ճէյմս Սդրիդ, Լիվըրբուլ.

Գործակալութիւնք

Աղեքսանդրիա	Ռ. Ճ. Մոս եւ Ընկ.
Պէրութ	Ց. Բաթթարաքի
Կ. Պոլիս	Ց. Վ. Ուիթոլ եւ Ընկ.
Դարդանէլ	Ֆրանք Քալվէրթ
Ճիպրալթար	Սմիթ, Իմոս եւ Ընկ.
Մալթա	Սմիթ եւ Ընկ.
Իսքէնտէրուն	Լէվի, Ֆրանք եւ Ընկ.
Զմիւռնիա	Պ. Ք. Ուիթալ եւ Ընկ.
Շիրա	Ն. Ք. Բէզըրօբուլօ

Ն. ԲԱՔԷ ԷՆԷ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Մարսիլիայի և Բօթիի միջև կանոնաւոր բանող

Մեկնում Մարսիլիայէն ամեն տասն եւ հինգ օրն անգամ մը չորեքշաբթի օրերը։

Ուղղակի և արագ ուղևորութիւն

Փոթի, Տրապիզոն եւ Պաթում երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է լա Ժէօրժ որ մարտ 2/14ին Մարսիլիայէն պիտի մեկնի եւ 9/21ին ալ մայրաքաղաքէս։

Մարսիլիա երթալիք յառաջիկայ շոգենաւն է Լը Վօժ, որ երեքշաբթի օրը մարտ 1/13, մայրաքաղաքս կ'ապասուի, եւ նոյն օրն իրիկուան ժամ 3ին նորէն Մարսիլիա պիտի ուղևորի։

Նաւուղչէքի, ուղևորութեան եւ այլ տեղեկութեանց համար.

Դիմել առ գործակատարն ԼՈՐԱՆ ՐԸՊՈՒԼ Մումհանէ փողոց, Թիւ 114

ՖՐԷՏ. ԼԷՅԼԱՆՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք կանոնաւորապէս կը բանին Լիվըրբուլի և Արեւելքի միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Ալճիրիան	2,500	Ֆլավիան	3,700
Աւստրիան	2,500	Ֆլորենթիան	3,700
Անտալուզիան	2,500	Ֆլըրիան	3,700
Արմէնիան	2,500	Իպէրիան	5,500
Արապիան	3,700	Իլլիրիան	5,500
Գալիֆորնիան	6,000	Իստրիան	5,500
Գալիսիան	6,000	Լէպանթօ	2,200
Քորինթիան	800	Լիգուրիան	2,500
Սայբիրիան	2,000	Լիպիան	800
Տաուրուս	700	Օբորթօ	700
Էճիբշըն	3,700	Պէրսիան	3,800
Ֆապիան	3,700	Վալենսիան	6,800
Ֆլամինիան	3,700	Վէնիշիան	6,800

Շաբաթական շոգենաւներու նոր գիծ մը հաստատեցաւ Լիվըրբուլի եւ Պոսդընի միջեւ, եւ ստորագրեալս հեղուկէ զատ ուրիշ վաճառք կ'ընդունի օրինաւոր սակագներով։

Ուղևորներու համար ամեն դիւրութիւն կ'ընծայուի.

Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել առ ԷՏՈՒԱՐՏ ԼԱՖՈՆԴԷՆ գործակալ Թիւ 34, 35, 36, Եէնի Միհէթ խան, պալճըա [illegible]

Նաւատեարք, Պարոնայք Ֆրէ[illegible], Լէյլանտ եւ ընկ. Լիվըրբուլ

Գործակալութիւնք

Կ. Պոլիս, Էտուարտ Լաֆոնդէն.
Ճիպրալդար, Պ. Պ. Քարվըր Եղբարք.
Աղեքսանդրիա, Կ. Լ. Վահման եւ ընկ.
Մալթա, Ա. Քամիլիերի.
Շիրա, Ա. Մ. Մավրօկօրտատօ.
Զմիւռնիա, Գ. Ուիդօլ եւ ընկ.

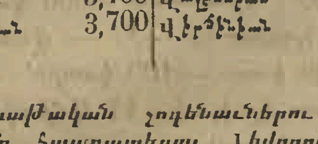

ԲԱԲԱՅԱՆԻ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

Լիվըրբուլի, Միջերկրականի և Օտեսայի միջև կանոնաւորապէս բանող

ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Անուանք	Թոնոյ	Նաւապետք
Այա Սօֆիա	3,000	
Արարատ	2,500	Ռօճըրս
Արտավիտ	2,500	Քրուիքշանք
Լորէնցօ	2,500	Ուիլքս
Մասիսոնիա	3,500	Մարշ
Բոսփոր	2,800	Ֆօթըրճիլ

Արարատ շոգենաւը, մարտ 1/13 երեքշաբթի օրը Օտեսայէն պիտի հասնի եւ ուղղակի Լիվըրբուլ պիտի երթայ։

Այս շոգենաւք կին ճամբորդներ ալ ունին։

Ընկերութիւնն օրինաւոր գներով վաճառք կ'ընդունի Եւրոպական երկիրներու եւ Ամերիկայի համար։

Ամեն դիւրութիւն եւ հանգստութիւն կը տրուին ուղեւորաց։

Դիմել առ ԴԱՆԻԷԼ, ԲԱԲԱ ԵՒ ԸՆԿ. Գործակալք

ՔԻՒՆԱՐՏ

ՇՈԳԵՆԱՒԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ

ԱՌԱՋԻՆ ԿԱՐԳԻ ՇՈԳԵՆԱՒՔ

Որք ամեն տասն օրն անգամ մը կը բանին Լիվըրբուլի և Միջերկրականի միջև.

Անուանք	Թոնոյ	Անուանք	Թոնոյ
Օրանիա	7,000	Մալթա	3,000
Աթլաս	3,000	Մարաթոն	2,500
Ալեպփօ	3,000	Նամիբ	2,500
Գաթալոնիա	4,600	Բալմիրա	5,000
Գալապրիա	3,800	Բարթիա	3,200
Գալլիա	2,500	Բալթիր	3,000
Գըլէննէւ Քասըլ	1,200	Սերվիա	7,800
Սեֆալոնիա	5,000	Սիտոն	4,600
Քոտալոնիա	4,700	Սամարիա	3,000
Շերպուրգ	2,000	Սամարիա	3,000
Տէմերարա	2,500	Սիտոն	3,000
Կուբա	4,000	Թարիֆա	3,000
Քեդար	2,500	Թրինիդատ	2,500
Մորոքօ	3,000		

[illegible] հոս կը հասնի դէպ ի 14 մարտ ամսոյ։

Ստորագրեալս արտօնութիւն ունի ճամբորդ եւ վաճառք ընդունիլ Նիւ Եորքի եւ Պոսդընի, ինչպէս նաեւ Միացեալ-Նահանգաց ուրիշ կողմերուն համար՝ օրինաւոր սակագներով։

Դիմել առ

ԹՈՄԱՍ Զ. ՃՈԼԻ, Գործակատար. Թիւ 1 Քիւչիւք Հալիլ փաշա խան Ղալաթիա։

Տնօրէնք ընկերութեան ՊԸՐՆՍ ԵՒ ՄԱՔԻՎԸՐ 1, Ռըմֆորտ Սթ. Լիվըրբուլ.

Ա Զ Դ

Մայրաքաղաքիս և գաւառաց ազգային վարժարանաց մէջ դաստիարակութեան բարձր պաշտօններ վարած և գրական ծառայութեամբք հանրածանօթ վկայեալ և հմուտ դաստիարակ մը պատրաստ է գաւառաց մէջ տնօրէն դասատուութիւն ստանձնել և կամ մայրաքաղաքիս Ազգային վարժարանաց մէջ այցելութեամբ Հայերէն և Ֆրանսերէն լեզուաց և պատմութեան բարձրագոյն կարգաց դասախօսել։

Տեղեկութիւնք Լրագրոյս Խմբագրութենէն կ'առացուին։

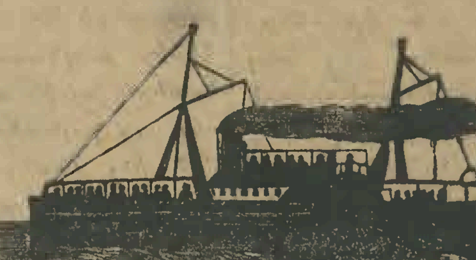

ՇԻՐՔԻԹԻ ԽԱՅՐԻԷ

ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐՈՒՆ ԵՐԹԵՒԵԿԻ ԺԱՄԵՐԸ

1883 ՄԱՐՏ 1 ՆԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՕՐԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

ՄԻՆՉԵՒ ՄԱՐՏ 31

ԲՈՍՓՈՐԷՆ ԻՋՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Ժամ — Եւրոպական եզերք

1 15 Եէնիմահալլէէն Մէզարպուրնու, Պէյլէրպէյի, Թարապիա, Եէնիքէօյ (Եէնիքէօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)
2 Եէնիքէօյ. Ստէնիա. Էմիրկ. Գոյանճըքէօյ. Ռ. Հիսար. Պէպէք. (Անատոլուգաւաքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
2 15 Ռ. և Ա. Գավագ. Եէնիմահալլէ. Մէզարպ. Պէյլէրպ. Թարապ. Եէնիք. (Եէնիքէօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
3 5 Եէնիք. Ստէն. Էմիրկ. Գոյան. Ռ. Հիսար. Պէպէք. (Պէպէքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)
4 15 Եէնիմահ. Մէզարպ. Պէյլէրպ. Թարապիա. Եէնիք. Ստէն. Էմիրկ. Գոյան. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկ.
6 30 Եէնիմահ. Մէզարպ. Պէյլէրպ. Թարապ. Պէյքօզ. Բաշապ. Եէնիք. Էմիրկ. Գանլ. Ա. եւ Ռ. Հիսար, Գանտ. Արնավ. Չէնկ. Պէյլեր. Օրթաք Գուզկ. Պէշիկ. Իսկ.
8 15 Ա. և Ռ. Գավագ Եէնիմահ. Մէզարպ. Պէյլէրպ. Թարապ. Պէյքօզ, Եէնիք. Էմիրկ. Գոյանճը. Ռ. Հիսար. Պէպէք. Արնավ. Գուրուչ.
10 Մէզարպուրնուէն Պէյլէրպէյի. Թարապ. Եէնիք. Էմիրկ. Ռ. Հիսար, Արնավ. Օրթաք. Պէշիկթ.

Անատոլու եզերք

1 15 Պէպէք, Արնավուտք. Գուր. Օրթաք. Պէշիկ.
2 Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկթաշ.
2 30 Պէպէք, Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկթաշ Գապաթաշ.
3 15 Արնավուտք. Գուր. Օրթաք. Պէշիկթաշ.
3 45 Պէպէք, Արնավ. Գուր. Օրթաք. Պէշիկթաշ, Գապաթաշ.
10 55 Պէպէքէն ուղղակի կամուրջ.

Ասիական եզերք

1 [illegible] Վանիքէօյ Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Գապաթ.
1 30 Պէյքօզ, Բաշապ. Ռ փ. մահալլէ, Գանլըճա, Ա. Հիսար, Գանտիլլի (Գանտիլլիի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)։
2 5 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ. (Երկուշաբթի օրերը Իսկիւտար չպիտի հանդիպի։)
2 45 Պէյլէրպ. Թարապ. Պէյքօզ, Բաշապ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանտ. (Գանտիլլի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)
Ուրբաթ օրերը Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ.
2 45 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Գապաթաշ.
3 45 Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկ. (Բացի ուրբաթէ)։
8 45 Պէյլէրպ. Պէյքօզ, Բաշապ. Գանլ. Ա. Հիսար, Գանտ. Վանիք. Չէնկ. Պէյլ. Գուզկ. Իսկիւտար։
(Ուրբաթ օրերը Ռ. փաշա մահ.)
10 25 Վանիքէօյէն ուղղակի կամուրջ։

ԿԱՄՈՒՐՋԷՆ ԵԼՆՈՂ ՇՈԳԵՆԱՒՆԵՐԸ

Եւրոպական եզերք

2 15 Պէշիկթաշ. Օրթաք. Արնավ. Ռ. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլէրպ. Եէնիմահ.
3 Գապաթաշ, Իսկ. Պէշիկթաշ, Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Արնվ. Գանտ. Ա. եւ Ռ. Հիսար, Գանլ. Էմիրկ. Եէնիք. Բաշապ. Պէյքօզ. Թարապ. Պէյլէրպ. Մէզարպ. Եէնիմահ.
5 30 Գապաթաշ, Պէշիկ. Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք, Ռ. Հիսար, Գոյան. Էմիրկ. Ստէն. Եէնիք. Պէյքօզ, Թարապ. Պէյլէրպ. Մէզարպ. Եէնիմահ. Գավագլար։
6 45 Իսկիւտար, Պէշիկ. Գուզկ. Օրթաք. Պէյլ. Չէնկ. Արնավ. Գանտ. Ռ. Հիսար, Գանլ. Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Պէյլէրպ.
8 30 Պէշիկ. Օրթաք. Արնավ. Պէպէք, Ռ. Հիսար, Էմիրկ. Եէնիք. Թարապ. Մէզարպ. Պէյլէրպէյի։
10 30 Պէպէք, Ռ. Հիսար, Գոյան. Էմիրկ. Ստէն, Եէնիք. Թարապ. Պէյլէրպ. Մէզարպ. Եէնիմահ.
11 10 Եէնիք. Թարապ. Պէյլէրպ. Մէզարպ. Եէնիմահ.
11 25 Պէպէք, Ռ. Հիսար, Գոյան. Էմիրկ. Ստէն. Եէնիք.

Անատոլու եզերք

2 45 Ուղղակի Արնավ.
3 15 » Պէպէք։
9 50 Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուր. Արնավ. Պէպէք, (Վասիքէօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)
10 35 Պէշիկթաշ, Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Գուր. Արնավ.
11 5 Գապաթաշ, Պէշիկ. Օրթաք. Գուր. Արնավ Պէպէք (Եէնիքէօյի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)։
11 40 Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ. Պէպէք։
12 Պէշիկթաշ, Օրթաք. Գուրուչ. Արնավ.

Ասիական եզերք

2 Իսկիւտար, Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Եէնիք.
3 Ուղղակի Գանտիլլի (Բացի ուրբաթէ)։
9 40 Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. (Գավաքի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի։)
10 15 Օրթաք Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Բաշապ. Պէյքօզ Մէզարպ. Ռ. և Ա. Գավագ։
10 50 Իսկ. Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. (Պէյքօզի շոգենաւին հետ պիտի հաղորդակցի)։
11 10 Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլըճա Ռ. փ. մահ. Բաշապ. Պէյքօզ։
11 40 Գապաթաշ, Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք։

Ուրբաթ օրերը ժամ 4 ին շոգենաւ մը կամուրջէն կ'ելլէ և Պէշիկթաշ, Գուզկ. Պէյլ. Չէնկ. Վանիք. Գանտ. Ա. Հիսար, Գանլ. Ռ. փ. մահ. Բաշապ. Պէյքօզ պիտի երթայ, և ժամ 5 1/2 ին Պէյքօզէն Եէնիք. Էմիրկ. Գանլ. Ռ. Հիսար, Գանտ. Արնավ. Պէյլ. Օրթաք. Պէշիկ. Իսկ. հանդիպելով կամուրջ պիտի վերադառնայ։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա 3 մարտ

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿՈՒԹԵԱՆ

(Օսմ. ոսկին 100 դրուշի հաշուով)

Լոնտրա 3 ամիս, դրշ.	110,27 1/2 առ	Անգլ. լիր
Փարիզ 3 » ֆր.	22,77 1/2 առ	Օսմ. լիր

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԺԵԹՂԹՈՑ

Օսմ. գօնս. զօլուէցեալ (դ. կ.)		13,14
միացուցեալ		13,16
կէս օրէն		13,16
Եգիպտ. միաց. բաց. ոսկի		83, 7
		Անգլ. լիր
Ստիքէթէ Ճէնէրալ 6 0/0		5, 8
» Օթոման		4,10
Կ. Պոլսոյ Պանքան		8 10
Քրէտի Ճէնէրալ 6 0/0 Օսմ. լիր		7,
Փոխ. 1863 (Մուլթօն) 6 0/0 Ֆր.		
» 1865 » 6 0/0		75,
» 1869 (Քէնոր) 6 0/0		65 50
» 1872 (Պօն տիւ թրէզօր)		25,
» 1873 (Քէնոր) 5 0/0		60.
Ռումէլիի երկաթուղի		56,75
Լուբիուս (դ. կ.)		163,
Թրամուէյ Օսմ. լիր		325,
Թիւնէլ »		970
Հէվալէթ		25
Ռէժիի	—	—

ԸՆԹԱՑՔ ԴՐԱՄՈՑ

(Օսմ. ոսկին 100 դրշէն) Ղրշ.

Անգլիական ոսկի	109	37
Ֆրանսական »	87	28
Ռօյ	90	15
Գրիմց	51	25
Պատրոն թուղթ (գարիբ)	900	
» արծաթ (նոր)	90	20
Մէճիտիէի տարբերութիւն	108	10
Վեցնոց	104	
Հինգնոց	104	
Մէթալիք	103	20

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

Լոնտրա 14 մարտ

Անգլ. Քօնս.	102 7/16
Օսմ. »	11 7/8
Փոխ. 1865	14 1/2
» 1869	12 5/8
» 1871	76 1/4
» 1872	23 1/2
» 1873	11 5/8
» 1877	89
Պանք Օթոման	20
Ռուս. փոխ. 73ի	88 3/4
Եգիպտ. միացեալ	74 3/8
» արտօնեալ	97 1/2
Տայրա Սանիէ	75
Փոխ. Ռօչէլտ	96 1/2
Փոխանակագիր Փարիզի վրայ	

Փարիզ 14 մարտ

Ֆրանս. Քօնս. 3 0/0	115.67,
» » 5 0/0	
Օսմ. Քօնս.	12. 5,
Փոխ. 1865	Ֆր. —
» 1869	64
» 1873	58
Օսմ. Երկաթուղի	57,
Պանք Օթոման դ. կ.	757,
Քրէտի Լիօնէ դ. կ.	570,
Ռուս. փոխ. 5 0/0 (1877)	91,25
» » Արեւելեան	—
Իտալ. Քօնս.	89,40
Եգիպտ. միացեալ	378.75
Փոխանակագիր Լոնտ. վրայ	25,25

Վիեննա 14 մարտ

Փոխ. Լոնտրայի վրայ	119,95
Ռումէլիի երկաթուղի	26,50

ԿԷՍ ՕՐ 5,48

ՀՐԴԵՀԻ ԴԷՄ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԻՒՆ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE Insurance company	NORTHERN Assurance company
ՆՈՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԷՐՔԸՆԹԱՅԼ	ՆՈՐԹՀԸՐՆ
Լոնտրայի և Էտինպուրկի ապահովութեան ընկերութիւն Անգլ. Լիր.	Լոնտրայի և Էպըրտինի ապահովութեան ընկերութիւն Անգլ. Լիր.
Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 2,000,000	Բաժանորդագրեալ դրամագլուխ 3,000,000
Վճարեալ դրամագլուխ 500,000	Վճարեալ դրամագլուխ 150,000
Պահեստի դրամ հըրդեհի ճիւղէն գոյացեալ 1,218,495–1,718,495	Պահեստի դրամ հըրդեհի ճիւղէն գոյացեալ 380,000–530,000
1881ին զուտ հասոյթը 1,024,460	Զուտ հասոյթ 1881 351,000

Ստորագրեալք իրենց բազմաթիւ յաճախորդաց և այս քաղաքին ընդհանուր հասարակութեան կը ծանուցանեն թէ իրենք վերոյիշեալ երկու ընկերութեանց միացեալ գործակատար ընտրուած ըլլալով, այնպիսի դրութեան մը մէջ կը գտնուին, որով հրդեհի դէմ ապահովութեան մեծ դիւրութիւններ կը մատուցանեն։

Ապահովութեանց կարգադրութիւնները կը բաղկանան երկու ընկերութեանց մէջ համեմատական բաժանումէ մը, և այսպէս ապահովութեան և դիւրութեան աւելնալովն՝ ընկերութիւնս ալ կրնայ աւելի մեծագումար ապահովութիւն բըռնողներու ինքզինք ներկայացնել։

Գրեթէ ամեն կարգի վտանգաւոր ապահովութիւնք կրնան ընդունուիլ, ինչպէս Բերայի, Ղալաթիոյ և Պոլսոյ մէջ, նոյնպէս մօտակայ քաղաքները, գիւղերն ու գաւառները։

MARITIME

Insurance Cie limited of Liverpool

Capital Lt. 500,000

ՄԱՐԻԹԱՅՄ

Մօվային ապահովութեան ընկերութիւն

Դրամագլուխ 500,000 Անգլ. լիրա

Ստորագրեալք, շոգենաւերը, առագաստանաւերն և անոնց մէջի վաճառքներն ու կարասիները խիստ օգտակար պայմաններով ապահովելու իշխանութիւն ստացած են ընկերութեան կողմէ։

Գիներուն և այլոց վրայ տեղեկութիւն ստանալ ուզողք պէտք է դիմեն Ղալաթիա Քոմիսիօն խանի անկիւնը՝ երկաթէ կամուրջին վրայ նայող սենեակն առ

և Տնօրէն ամեն գործառնութեանց	Գործակատարն յիշեալ Ընկերութեանց
ԳԱՌՆԻԿ Ց. ՍԵՐՈԲԵԱՆ	ՃՕՀՆ ՐԱՌԻ.